

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ, ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ, СТИМУЛЮВАННЯ

*О. В. Ареф'єва, доктор економічних наук, професор, в. о. завідувача кафедри транспорту, Державний університет «Київський авіаційний інститут»,
[lena-2009-19@ukr.net](mailto:lana-2009-19@ukr.net), <https://orcid.org/0000-0001-5157-9970>*

Методологія дослідження. Результати отримано за рахунок застосування методів, так наприклад: теоретичний аналіз та узагальнення – для вивчення капітальних інвестицій та інвестиційної діяльності як чинників сталого розвитку. Системний аналіз – для визначення викликів, що впливають на інвестиційну екосистему, та окреслення спектру фінансових інструментів. Обґрунтування – для доведення необхідності трансформації інвестиційної політики та гармонізації регуляторного середовища.

Результати. У статті досліджено капітальні інвестиції та інвестиційну діяльність як ключові фактори забезпечення реалізації цілей сталого розвитку. Підкреслено, що досягнення збалансованості між економічним зростанням, соціальною відповідальністю та екологічною рівновагою потребує суттєвої трансформації інвестиційної політики та фінансових механізмів стимулювання. Визначено, що в сучасних умовах інвестиційна екосистема формується під впливом низки викликів, серед яких глобальна економічна нестабільність, загострення кліматичних ризиків, високий рівень інфляції та дефіцит довгострокових фінансових ресурсів. У роботі розкрито тенденції розвитку сталого фінансування та окреслено спектр фінансових інструментів, які сприяють реалізації інвестиційних проєктів відповідно до пріоритетів сталого розвитку. До таких інструментів віднесено зелені облігації, соціально орієнтовані інвестиційні фонди, кліматичні кредити, а також механізми державно-приватного партнерства, що дозволяють поєднати державні й приватні ресурси для реалізації масштабних інфраструктурних і екологічних ініціатив. Зроблено висновок, що ключовим вектором подальшого розвитку є інтеграція принципів сталого розвитку у фінансову політику держави та корпоративні стратегії, що передбачає пошук балансу між короткостроковою прибутковістю та довгостроковими ефектами у соціально-економічній і природоохоронній сферах.

Новизна. Особливу увагу приділено проблематиці ефективності капітальних інвестицій, адже в умовах обмеженості фінансових ресурсів саме їх цільове спрямування забезпечує мультиплікативний ефект для економіки. Обґрунтовано, що розвиток інвестиційної діяльності вимагає гармонізації регуляторного середовища, створення прозорої інституційної бази та запровадження стимулюючих механізмів, які підвищують привабливість інвестування для бізнесу та суспільства.

Практична значущість. Дослідження підтверджує, що активізація інвестиційної діяльності потребує інтеграції інноваційних фінансових рішень, розвитку партнерських моделей та підвищення ролі державного регулювання, спрямованого на стимулювання зелених та соціально орієнтованих проєктів. Отримані результати формують підґрунтя для подальших наукових пошуків щодо удосконалення механізмів сталого фінансування та розробки практичних інструментів реалізації стратегій сталого розвитку на національному та корпоративному рівнях.

Ключові слова: капітальні інвестиції, інвестиційна діяльність, сталий розвиток, цілі сталого розвитку, інвестиційні проєкти, державно-приватне партнерство, екосистема, стале фінансування, фінансові інструменти, фінансове стимулювання.

Постановка проблеми. Досягнення гармонії між економічним зростанням, соціальною відповідальністю та екологічною стійкістю вимагає значних перетворень в інвестиційній політиці та адаптації фінансово-стимулюючих механізмів, за допомогою яких можна вчасно реагувати на зміни інструментів. В сучасних умовах формування інвестиційної екосистеми відбувається під впливом численних викликів, серед яких слід виділити глобальну економічну нестабільність, посилення кліматичних ризиків, зростання рівня інфляції та дефіцит довгострокових фінансових ресурсів. Ключові тенденції розвитку сталого фінансування обумовлюють вибір набору фінансових інструментів, які підтримують реалізацію інвестиційних проєктів у контексті забезпечення пріоритетів сталого розвитку. В цілому, реалізація переваг капітальних інвестицій вимагає застосування фінансового стимулювання, а нехтування важливістю інвестиційної діяльності та її ролі в управлінні підприємством суттєво підвищує його вразливість до зовнішніх і внутрішніх викликів, що здатне спричинити появу низки проблем комплексного характеру. Виходячи із вище означеного, необхідність розвитку інвестиційної діяльності при забезпеченні цілей сталого розвитку актуалізується через інтеграцію інноваційних фінансових рішень, розвиток партнерських моделей та підвищення ролі державного регулювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Визначення місця інвестиційної діяльності у забезпеченні цілей сталого розвитку в сучасних трендах діджиталізації розкрито в працях таких вчених, як: Ареф'єва О. В., Долженко Д. Ю. [1] та на основі інноваційно-креативних компетенцій Васюткіна Н., Андрієнко М., Самітов Р. [2], на підставі аналізу світової практики та перспектив для України – Гуменюк Я. М., Ткачов З. В. [3], Сімкова Т., Копча Ю. [10], імпаکت-інвестування – Хелемський, В. [13], Arefiev, S., Filippov, V., Shepelenko, S., Zabashtanskyi, M., Chorna, T., Yevtushenko, Y. [14]. Інвестиції у сталий розвиток розкрили через засади інституційно-інструментального забезпечення розбудови резильєнтної економіки: Кизим М. О., Хаустова В. Є., Юденко Є. В. [4], Пілецька С. Т.,

Ареф'єв С. О., Петровська С. В., Колесников С. О. [9], Усата Н. В. [12].

Визначення векторів державної політики щодо капітальних інвестицій в контексті інноваційних трансформацій стали предметом досліджень таких провідних вітчизняних науковців, як: Коваленко Ю. М., Хелемський В. Ю. [5], Небрат В., Корніяка О. [6], Пілецька, С. Т., Ареф'єв, С. О., Коритько, Т. Ю. [8], Тульчинська С., Волок А. [10], Arefieva O. V., Piletska S. T., Miahkykh I. M., Arefiev S. O. [15], Bhandari M. P., Zhang J. [16], D'Orazio P., Popoyan L. [17].

Аналіз наукових публікацій доводить, що сучасний дискурс з інвестиційної проблематики поступово відходить від традиційного трактування капіталовкладень як виключно економічної категорії. Натомість формується нове бачення інвестицій як багатовекторного інструмента, здатного одночасно забезпечувати економічне зростання, підтримувати соціальну стабільність та мінімізувати екологічні ризики. Таке розширене розуміння інвестиційного процесу вимагає інтеграції принципів сталого розвитку у всі рівні управління фінансовими потоками – від формування державної інвестиційної політики до корпоративних стратегій підприємств. Попри значні наукові напрацювання, залишається недостатньо дослідженим питання узгодження інвестиційних пріоритетів із національними та міжнародними стратегіями сталого розвитку. Особливої уваги потребує гармонізація механізмів фінансового стимулювання, що має забезпечити не лише кількісне зростання обсягів інвестицій, а й їхню якісну орієнтацію на екологічні та соціально значущі результати. Крім того, досі відкритою є проблема створення цілісної інвестиційної екосистеми, яка б ефективно поєднувала ресурси державного сектору та приватного капіталу, формуючи умови для синергійного ефекту. Саме поглиблене вивчення цих аспектів становить перспективний напрям подальших наукових досліджень і визначає необхідність розробки нових теоретико-методичних підходів до стимулювання інвестиційної діяльності в контексті досягнення цілей сталого розвитку.

Формулювання мети статті. Мета статті – обґрунтувати місце і роль сталого

фінансування у формуванні ефективної інвестиційної екосистеми та державно-приватного партнерства на підставі аналізу сучасних викликів та фінансових інструментів стимулювання капітальних інвестицій і розвитку інвестиційної діяльності в умовах реалізації цілей сталого розвитку,

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток інвестиційних процесів у сучасних умовах визначається низкою глобальних та національних чинників, які ускладнюють реалізацію довгострокових проєктів і водночас вимагають інтеграції нових підходів до управління капіталом. Проблематика капітальних інвестицій та інвестиційної діяльності у контексті забезпечення сталого розвитку є предметом активних наукових дискусій останніх років. В українській науковій літературі простежується тенденція до поглиблення досліджень впливу інвестиційної політики на соціально-економічну стабільність.

Слід зазначити в даному контексті, що суттєвий внесок у розвиток концепції сталого фінансування здійснили в останні роки D’Orazio P., Poroyan L., які наголошують на «значенні макропруденційної політики для стимулювання зелених інвестицій та зниження кліматичних ризиків у фінансовій системі» [17]. У більш новому зрізі, М. Бхандари та Дж. Цханг здійснили емпіричну оцінку взаємозв’язку між капітальними інвестиціями, «цілями сталого розвитку та розвитком зеленого фінансування. Автори доводять, що інтеграція екологічних та соціальних критеріїв у інвестиційну політику забезпечує не лише екологічний ефект, а й підвищує фінансову стійкість компаній» [16].

Втім, одним із найбільш відчутних викликів є макроекономічна нестабільність, що проявляється у високих темпах інфляції, коливаннях валютних курсів та уповільненні темпів економічного зростання. Усе це формує невизначеність в суспільстві та у інвесторів, що знижує привабливість довгострокових вкладень. Додатковим дестабілізуючим чинником виступають події пов’язані із загостренням кліматичних і екологічних ризиків. Так, «подія складається з двох стадій: виклик і загроза з оцінкою її ризику. Виклик – це подія, яка може впли-

нути на різні сфери суспільства в той чи іншій країні світу. Але виклик переростає в загрозу за умови, що він впливає на різні сфери суспільства і при цьому має велику вірогідність і силу створення негативної ситуації в країні. Проблемою загроза стає тоді, коли вона призводить до кризи у суспільстві або ще гірше – стає шоком для нього». [4, с.225] Країни та корпорації дедалі частіше стикаються з загрозою нестачі ресурсів і необхідністю стабільного фінансування проєктів, спрямованих на енергоефективність, відновлювану енергетику, скорочення викидів і мінімізацію негативного впливу на довкілля. Такі проєкти вимагають значних капітальних інвестицій, однак їх окупність у більшості випадків має відстрочений характер, що створює додаткові труднощі у залученні приватного капіталу. Не менш вагомим викликом є дефіцит довгострокових фінансових ресурсів.

Традиційні банківські кредити здебільшого орієнтовані на середньострокову перспективу, тоді як проєкти сталого розвитку потребують стабільних джерел фінансування на 10–20 років. У таких умовах важливого значення набувають інструменти ринку капіталу, здатні мобілізувати ресурси широкого кола інвесторів. Варто також відзначити посилення вимог з боку суспільства до прозорості та соціальної відповідальності бізнесу. Інвестори дедалі частіше враховують нефінансові критерії (екологічні, соціальні, управлінські – ESG), що зумовлює необхідність змін у корпоративних стратегіях і формує нові стандарти для оцінки інвестиційної привабливості. «Безперечно імпакт-інвестування сприяє розвитку національної економіки на засадах сталості, активізує позитивні економічні процеси в країні, особливо в інвестиційній сфері, результат від яких мультиплікується на всю сферу господарства країни, формуючи додаткові ефекти для розбудови суміжних галузей, суб’єкти господарювання у яких також залучаються до реалізації проєктів на основі імпакт-інвестування». [10, с.243]

Сучасні виклики для інвестиційної діяльності проявляються у багатовимірному форматі – економічному, екологічному та соціальному. Їх подолання вимагає не лише фінансової мобілізації, а й інституційних

змін, які дозволять забезпечити довгострокову стійкість і відповідність інвестиційних рішень цілям сталого розвитку.

Пошук ефективних інструментів залучення та стимулювання інвестиційної діяльності в умовах реалізації цілей сталого розвитку є одним із ключових завдань сучасної економічної політики. Традиційні джерела фінансування, зокрема банківські кредити чи державні субсидії, залишаються важливими, однак вони поступово втрачають універсальність через обмеженість довгострокових ресурсів і зростання вимог до екологічної та соціальної відповідальності. На перший план виходять інноваційні фінансові інструменти, які інтегрують екологічні та соціальні критерії у процес інвестування та відповідають концепції сталого розвитку.

Особливого значення набувають зелені облігації, які спрямовуються на фінансування проєктів із відновлюваної енергетики, енергоефективності, модернізації інфраструктури та скорочення викидів. Паралельно розвиваються соціально орієнтовані інвестиційні фонди, які акумулюють ресурси для реалізації проєктів у сфері освіти, охорони здоров'я та соціальної інфраструктури. Важливим елементом стають кліматичні кредити, що передбачають пільгові умови для підприємств, які впроваджують низьковуглецеві технології. Окреме місце посідає державно-приватне партнерство (РРР), яке дозволяє поєднувати державні гарантії та приватні інвестиції для реалізації масштабних інфраструктурних і екологічних проєктів (табл. 1).

Таблиця 1

Фінансові інструменти стимулювання капітальних інвестицій у забезпеченні цілей сталого розвитку

Інструмент	Сфера застосування	Переваги	Обмеження
Зелені облігації	Енергетика, транспорт, інфраструктура, екологія	Довгострокові ресурси; підвищення інвестиційної привабливості; позитивний імідж	Високі вимоги до прозорості; витрати на верифікацію
Соціально орієнтовані інвестиційні фонди	Освіта, охорона здоров'я, соціальна інфраструктура	Залучення приватного капіталу; спрямування коштів на суспільно важливі проєкти	Нижча прибутковість для інвесторів; залежність від державної підтримки
Кліматичні кредити	Промисловість, енергетика, транспорт	Пільгові умови; стимулювання впровадження «зелених» технологій	Ризики неповернення; потреба у значних державних гарантіях
Державно-приватне партнерство (РРР)	Масштабні інфраструктурні та екологічні проєкти	Акумуляція ресурсів; зменшення навантаження на бюджет; довгострокова стабільність	Складність узгодження інтересів; високі трансакційні витрати

Джерело: Узагальнено автором самостійно

Дані таблиці підтверджують, що кожен із фінансових інструментів має як суттєві переваги, так і обмеження, які впливають на можливості їх використання у практиці стимулювання капітальних інвестицій. Зелені облігації створюють можливість для залучення масштабних ресурсів на довгостроковій основі, проте вимагають високого рівня інформаційної прозорості. Соціально орієнтовані фонди виконують важливу суспільну

функцію, але їхня привабливість для приватних інвесторів обмежується нижчою прибутковістю. Кліматичні кредити виступають дієвим стимулом для підприємств, проте потребують механізмів державної підтримки у частині ризиків. У свою чергу РРР-моделі демонструють найбільший потенціал для акумулювання ресурсів, але їхня ефективність залежить від інституційної спро-

можності держави та здатності узгоджувати інтереси різних сторін.

«Тому на тлі визнання важливості сталого розвитку концепція сталих фінансів може претендувати на роль нової парадигми фінансової науки, яка демонструє процес трансформації фінансових систем як відповідь на намагання вступу до інклюзивного суспільства, що забезпечить гнучкі, максимально індивідуалізовані механізми подолання економічних, соціальних та екологіч-

них викликів. Студіювання наукового доробку зарубіжних і вітчизняних учених у царині класичної парадигми фінансів дало підстави визначити, що в наукових колах поки що не склалась єдина теоретична школа сталих фінансів». [6, с.27]

Представлена схема (рис. 1) відображає логіку формування інвестиційної екосистеми для забезпечення цілей сталого розвитку.

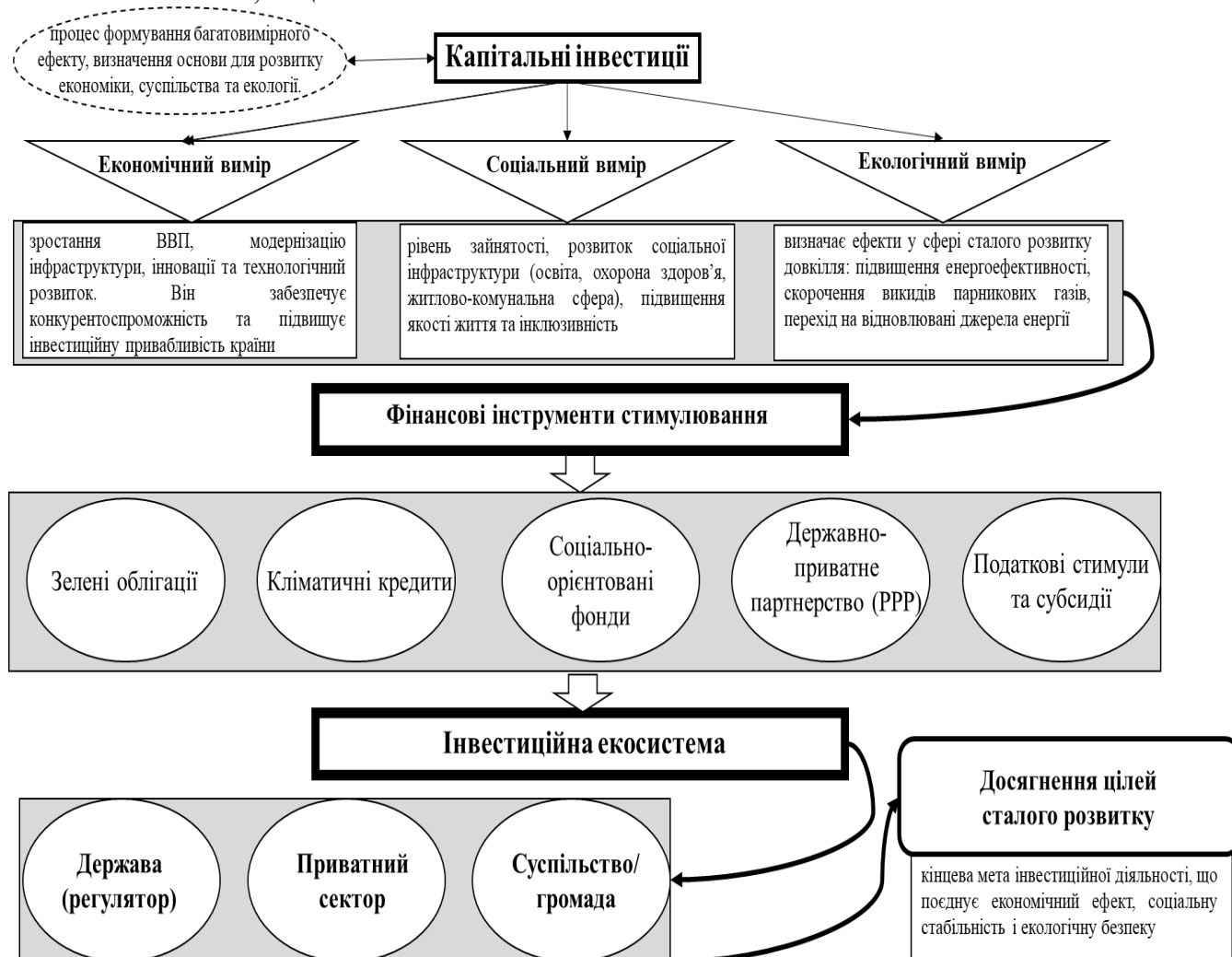

Рис. 1. Логічна схема формування інвестиційної екосистеми для досягнення цілей сталого розвитку

Джерело: Узагальнено автором

Її основу складають фінансові інструменти стимулювання капітальних інвестицій (зелені облігації, кліматичні кредити, соціально-орієнтовані фонди, державно-приватне партнерство, податкові стимули та субсидії), які акумулюють та перерозподіляють ресурси у сфери, що мають стратегічне значення. Узгодження дій держави, приватного сектору та суспільства забезпечує

інтеграцію економічних, соціальних і екологічних вимірів інвестиційної діяльності в єдину систему, що завершується досягненням цілей сталого розвитку.

Схема демонструє багаторівневу логіку перетворення капітальних інвестицій у дієвий інструмент реалізації цілей сталого розвитку. На першому рівні виокремлюють-

ся фінансові інструменти стимулювання, які виступають початковим каналом мобілізації ресурсів. Зелені облігації забезпечують притік коштів у проекти з енергетики та екології, кліматичні кредити стимулюють упровадження низьковуглецевих технологій, соціально-орієнтовані фонди концентрують фінансування у соціальній сфері, а державно-приватне партнерство дозволяє реалізовувати масштабні інфраструктурні проекти. До того ж «державно-приватне партнерство, поєднуючи переваги ініціативи і підприємливості приватних осіб та стабілізуючої ролі держави, виступає дієвим механізмом економічного та соціального розвитку на місцевому та державному рівні, роль якого є особливо актуальною в умовах війни та повоєнного відновлення економіки України». [12, с.59] Податкові стимули та субсидії є універсальним механізмом підтримки бізнесу й зниження інвестиційних ризиків.

На другому рівні формується інвестиційна екосистема, що є результатом поєднання зазначених інструментів у єдину інтегровану систему. Тут ключова роль належить державі, яка створює нормативно-правову базу, виступає гарантом стабільності й забезпечує прозорість регуляторного середовища. Приватний сектор привносить інновації, капітал та управлінські рішення, тоді як суспільство формує запит на соціальну відповідальність та контроль за прозорістю процесів. Взаємодія цих трьох компонентів забезпечує збалансованість між економічними вигодами, соціальними результатами та екологічними ефектами.

На завершальному рівні відбувається інтеграція результатів у цілі сталого розвитку. Це означає, що інвестиційна діяльність не лише забезпечує економічне зростання, але й сприяє розвитку людського капіталу, зменшенню соціальної нерівності та захисту довкілля. Таким чином, запропонована модель підтверджує, що ефективна інвестиційна політика може стати ключовим чинником системної трансформації економіки, суспільства й екологічної сфери в єдиному векторі сталого розвитку.

Висновки. У ході дослідження обґрунтовано, що капітальні інвестиції та інвестиційна діяльність є ключовими чинниками реалізації цілей сталого розвитку, оскільки

вони формують основу для економічного зростання, забезпечують розвиток соціальної інфраструктури та сприяють збереженню природного середовища. Сучасні виклики, пов'язані з макроекономічною нестабільністю, дефіцитом довгострокових ресурсів та зростанням екологічних ризиків, вимагають адаптації інвестиційної політики до нових умов глобального розвитку.

Проведений аналіз засвідчив, що перспективним напрямом активізації інвестиційних процесів є використання фінансових інструментів сталого фінансування, серед яких зелені облігації, кліматичні кредити, соціально-орієнтовані фонди та механізми державно-приватного партнерства. Їхнє цілеспрямоване застосування дозволяє забезпечити мобілізацію ресурсів для реалізації масштабних інфраструктурних і екологічних проектів та створити довгострокові позитивні ефекти для суспільства.

Визначено, що формування ефективної інвестиційної екосистеми можливе лише за умови гармонізації інтересів держави, бізнесу та суспільства. Держава повинна забезпечувати прозорість і стабільність регуляторного середовища, приватний сектор – генерувати інноваційні рішення та інвестувати в розвиток нових технологій, а суспільство – формувати запит на соціальну та екологічну відповідальність. Така взаємодія створює передумови для досягнення синергійного ефекту й підвищення ефективності інвестиційної діяльності. Подальший розвиток системи стимулювання капітальних інвестицій має базуватися на інтеграції інноваційних фінансових інструментів, розширенні партнерських моделей та посиленні ролі державного регулювання у забезпеченні сталого розвитку. Це дозволить не лише подолати існуючі виклики, але й сформувані підґрунтя для стратегічної трансформації економіки у відповідності до глобальних цілей сталого розвитку.

Література

1. Ареф'єва О.В., Долженко Д.Ю. Комплексно-адаптивний підхід до інноваційного розвитку підприємства в сучасних трендах діджиталізації через взаємодію зовнішніх і внутрішніх факторів. *Проблеми економіки*. 2024. №4. С. 161-168. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-4-161-168>
2. Васюткіна Н., Андрієнко М., Самітов Р. Стратегічне управління людськими ресурсами під-

приємства на основі інноваційно-креативних компетенцій. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № (2(49)). С. 15-22. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-3>

3. Гуменюк Я.М., Ткачов З.В. Інвестиції у сталий розвиток: світова практика та перспективи для України. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск № 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-62>

4. Кизим М.О., Хаустова В.Є., Юденко Є.В. Концептуальні засади інституційно-інструментального забезпечення розбудови резильєнтної економіки України. *Проблеми економіки*. 2024. №4. С. 221-234. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-4-221-234>

5. Коваленко Ю.М., Хелемський В.Ю. Фінансування сталого розвитку та визначення векторів державної політики щодо капітальних інвестицій в Україні. *Науковий вісник. Збірник наукових праць Одеського національного економічного університету*. 2023. №11-12 (312-313). С. 114-122. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-11-12-312-313-114-122>

6. Луців Богдан, Дзюблюк Олександр, Чайковський Ярослав, Луців Павло, Чайковський Євген Роль зеленого банкінгу в забезпеченні цілей сталого економічного розвитку. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2024. Volume 1(54)ю С. 23-36. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.1.54.2024.4250>

7. Небрат В., Корніяк О. Особливості механізмів капіталоутворення та інвестування в Україні як чинник фінансових ризиків в умовах війни та післявоєнного періоду. *Grail of science*. 2022. № 16. С. 31-34. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.001>

8. Пілецька С.Т., Ареф'єв С.О., & Коритько Т.Ю. Цифрові маркетингові технології в стратегії розвитку фінансового потенціалу підприємств в контексті інноваційних трансформацій. Здобутки економіки: перспективи та інновації. 2024. №11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15347920>

9. Пілецька С.Т., Ареф'єв С.О., Петровська С.В., Колесников С.О. Стратегічне забезпечення економічної безпеки підприємств в контексті цифровізації економіки України. *Проблеми економіки*. 2024. №2. С. 181-190. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-181-190>

10. Сімкова Т., Копча Ю. Стратегічні імперативи забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах інноваційного розвитку під впливом невизначеності і ризиків. *Економічний аналіз*. 2025. Том 35. № 1. С. 167-177. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.167>

11. Тульчинська С., Волок А. Роль імпаکت-інвестування у забезпеченні сталого розвитку. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 4(36). С. 238-248. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4\(36\)-238-248](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4(36)-238-248)

12. Усата Н.В. Державно-приватне партнерство як один із дієвих механізмів відбудови та розвитку сільських територій. *Агросвіт*. 2023. № 14. С. 54-62. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.14.54>

13. Хелемський В. (2023). Тренди фінансування капітальних інвестицій у забезпечення цілей сталого розвитку економіки України. *Проблеми і пер-*

спективи економіки та управління. №4(36). С. 338-351. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4\(36\)-338-351](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4(36)-338-351)

14. Arefiev S., Filippov V., Shepelenko S., Zabashantskyi M., Chorna T., & Yevtushenko Y. (2024). Organizational and economic principles of activation of the attraction of investment resources in the development of economic systems. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 46(2). 131-138. <https://doi.org/10.15544/mts.2024.14>

15. Arefieva O.V., Piletska S.T., Miahkykh I.M., Arefiev S.O. Development Of The Innovation Activity Of Enterprises In The Digital Economy. *International Journal of Advanced Science and Technology*, 2020. Vol. 29. No. 8s. pp. 2304-2311. <http://sersc.org/journals/index.php/IJAST/article/view/14703/7492>

16. Bhandari M.P., Zhang J. Capital investment, sustainable development goals, and green finance: An empirical assessment. *Sustainability*. 2023. Vol. 15. No. 3. P. 1234. DOI: <https://doi.org/10.3390/su15031234>

17. D'Orazio P., Popoyan L. Fostering green investments and tackling climate-related financial risks: Which role for macroprudential policies? *Ecological Economics*. 2019. Vol. 160. P. 25-37. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2019.01.029>

References

1. Arefieva, O.V., & Dolzhenko, D.Yu. (2024). Kompleksno-adaptyvnyi pidkhyd do innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva v suchasnykh trendakh dizhytalizatsii cherez vzaiemodiiu zovnishnikh i vnutrishnikh faktoriv. *Problemy ekonomiky*, (4), 161-168.

<https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-4-161-168>

2. Vasiutkina, N., Andriienko, M., & Samitov, R. (2024). Stratehichne upravlinnia liudskymy resursamy pidpriemstva na osnovi innovatsiino-kreatyvnykh kompetentsii. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 2(49), 15-22. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-3>

3. Humeniuk, Ya.M., & Tkachov, Z.V. (2024). Investytsii u stalyi rozvytok: svitova praktyka ta perspektyvy dlia Ukrainy. *Ekonomika ta suspilstvo*, Issue № 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-62>

4. Kyzym, M.O., Khaustova, V.Ye., & Yudenko, Ye.V. (2024). Kontseptualni zasady instytutsiino-instrumen-talnoho zabezpechennia rozbudovy rezylitnoi eko-nomiky Ukrainy. *Problemy ekonomiky*, (4), 221-234. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-4-221-234>

5. Kovalenko, Yu.M., & Khelemskyi V.Yu. (2023). Finansuvannia staloho rozvytku ta vyznachennia vektoriv derzhavnoi polityky shchodo kapitalnykh investytsii v Ukraini. *Naukovy visnyk. Zbirnyk naukovykh prats Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, 11-12(312-313), 114-122.

DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-11-12-312-313-114-122>

6. Lutsiv Bohdan, Dziubliuk Oлександр, Chaikovskiy Yaroslav, Lutsiv Pavlo, & Chaikovskiy Yevhen

- (2024). Rol zelenoho bankinhu v zabezpechenni tsilei staloho ekonomichnoho rozvytku. Financial and credit activity: problems of theory and practice. Volume 1 (54), 23-36. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4250>
7. Nebrat, V., & Korniiaka, O. (2022). Osoblyvosti mekhanizmiv kapitaloutvorennia ta investuvannia v Ukraini yak chynnyk finansovykh ryzykiv v umovakh viiny ta pis-liavoiennoho periodu. Grail of science, (16), 1-34. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.06.2022.001>
8. Piletska, S.T., Arefiev, S.O., & Korytko, T.Yu. (2024). Tsyfrovi marketynhovi tekhnolohii v stratehii rozvytku finansovoho potentsialu pidpriemstv v konteksti innovatsiinykh transformatsii. Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii, (11). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15347920>
9. Piletska, S.T., Arefiev, S.O., Petrovska, S.V., & Kolesnykov, S.O. (2024). Stratehichne zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv v konteksti tsyfrovizatsii ekonomiky Ukrainy. Problemy ekonomiky, (2), 181-190. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-181-190>
10. Simkova, T., & Kopcha, Yu. (2025). Stratehichni imperatyvy zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky pid-priemstva v umovakh innovatsiinoho rozvytku pid vplyvom nevyznachenosti i ryzykiv. Ekonomichniy analiz, T. 35. (1), 167-177. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.167>
11. Tulchynska, S., & Volok, A. (2023). Rol im-pakt-investuvannia u zabezpechenni staloho rozvytku. Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia, 4(36), 238-248. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4\(36\)-238-248](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4(36)-238-248)
12. Usata, N.V. (2023). Derzhavno-pryvatne partnerstvo yak odyn iz diievykh mekhanizmiv vidbudovy ta rozvytku silskykh terytorii. Ahrosvit, (14), 54-62. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.14.54>
13. Khelemskyi, V. (2023). Trendy fi-nansuvannia kapitalnykh investytsii u zabezpechennia tsilei staloho rozvytku ekonomiky Ukrainy. Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia, 4(36), 338-351. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4\(36\)-338-351](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4(36)-338-351)
14. Arefiev, S., Filippov, V., Shepelenko, S., Zabashtanskyi, M., Chorna, T., & Yevtushenko, Y. (2024). Organizational and economic principles of activation of the attraction of investment resources in the development of economic systems. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, 46(2), 131-138. <https://doi.org/10.15544/mts.2024.14>
15. Arefieva, O.V., Piletska, S.T., Miahkykh, I.M., & Arefiev, S.O. (2020). Development Of The Innovation Activity Of Enterprises In The Digital Economy. International Journal of Advanced Science and Technology, Vol. 29, (8s), pp. 2304-2311. <http://sersc.org/journals/index.php/IJAST/article/view/14703/7492>
16. Bhandari, M.P., & Zhang, J. (2023). Capital investment, sustainable development goals, and green finance: An empirical assessment. Sustainability, Vol. 15, (3), P. 1234. DOI: <https://doi.org/10.3390/su15031234>
17. D'Orazio, P., Popoyan, L. (2019). Fostering green investments and tackling climate-related financial risks: Which role for macroprudential policies? Ecological Economics, Vol. 160, Pp. 25-37. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2019.01.029>

CAPITAL INVESTMENTS AND INVESTMENT ACTIVITIES IN ACHIEVING SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS: CURRENT CHALLENGES, FINANCIAL INSTRUMENTS, INCENTIVES

O. V. Arefieva, Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Economics of State University «Kyiv Aviation Institute»

Methods. The results were obtained by applying methods such as theoretical analysis and generalization – to study capital investments and investment activities as factors of sustainable development. System analysis – to identify challenges affecting the investment ecosystem and outline the range of financial instruments. Substantiation – to prove the need for transformation of investment policy and harmonization of the regulatory environment.

Results. The article examines capital investments and investment activities as key factors in ensuring the implementation of sustainable development goals. It is emphasized that achieving a balance between economic growth, social responsibility and environmental balance requires a significant transformation of investment policy and financial incentive mechanisms. It is determined that in modern conditions the investment ecosystem is formed under the influence of several challenges, including global economic instability, aggravation of climate risks, high inflation and a shortage of long-term financial resources. The paper reveals the trends in the development of sustainable financing and outlines a range of financial instruments that contribute to the implementation of investment projects in accordance with the priorities of sustainable development. Such instruments include green bonds, socially oriented investment funds, climate credits, as well as public-private partnership mechanisms that allow combining public and private resources for the im-

plementation of large-scale infrastructure and environmental initiatives. It is concluded that the key vector of further development is the integration of sustainable development principles into the financial policy of the state and corporate strategies, which involves finding a balance between short-term profitability and long-term effects in the socio-economic and environmental spheres.

Novelty. Particular attention is paid to the issue of the efficiency of capital investments, because in conditions of limited financial resources, it is their targeted direction that provides a multiplier effect for the economy. It is substantiated that the development of investment activity requires harmonization of the regulatory environment, creation of a transparent institutional framework and introduction of incentive mechanisms that increase the attractiveness of investment for business and society.

Practical value. The study confirms that the intensification of investment activity requires the integration of innovative financial solutions, the development of partnership models and an increase in the role of state regulation aimed at stimulating green and socially oriented projects. The obtained results form the basis for further scientific research on improving sustainable financing mechanisms and developing practical tools for implementing sustainable development strategies at the national and corporate levels.

Keywords: capital investments, investment activities, sustainable development, sustainable development goals, investment projects, public-private partnership, ecosystem, sustainable financing, financial instruments, financial incentives.

Надійшла до редакції 10.09.25 р.